

komme til at benytte dette Medlem til en høi og ansvarssfuld Post. Sa, det var jo naturligt; de vare saa stikede dertil efter de Herrers Mening! Jeg beklager rigtigt nok, at denne Fremgangsmaade er viist i saa stort et Omfang som stet er. Jeg tror, der er stet ikke saa lidt Stade derved. Dette betegner, efter min Opfattelse, den særegne forresten ganske forklarlige Forgubelse, man har af sine egne og Benneres Anskuelse, og den Mangel paa Erkjendelse, man har af Dygtigheden, naar den ikke høier sig ind under samme politiske Anskuelse. Deraf forklarer jeg det, at der overhoved kunde være Tvivl om, at Forslagsstillerne have gjort et særdeles heldigt Valg. Paa den anden Side maa jeg ønske Thinget til Lykke med, at man har kunnet forelæse det omtalte ærede Medlem af Thinget til Aktor.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Alberti): Jeg skylder den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Nimestead) nogle Bemærkninger til Svar. Naar den ærede Taler mener, at nu ere vi ikke hele Folkethinget til at rejse Anklagen saaledes som i 1855, saa maa det dog bemærkes, at det kun er et ringe Tal, der er imod Anklagen, og at den Styrke, som Folkethingets Mindretal ellers har i Landstinget, favner det paa dette Punkt. Derfor bliver Mindretallets virkelige Vægt betydelig ringere og svagere, end den ellers er til daglig Brug. Det er en politisk Sag eller to politiske Sager, det her angaar. Naaske kan Mindretallet faae sine Benneres Bistand paa et andet Trin af Sagen, det er muligt, men det kunne vi ikke her tage Hensyn til. Den forrige Rigsretssag viste, hvorledes ogsaa politiske Domme, ligesom civile Domme kunne næve paa et Hvidebrædt. Dengang havde Folkethinget — det er en offentlig Hemmelighed, — Landstingssdommerne med paa sin Side, men Folkethinget tabte alligevel Sagen, fordi Rigsrettens Formand ikke var politisk stemt som Folkethinget. Saaledes er Sagens Udfald bleven mig forklaret, uagtet jo vel nok, som ogsaa ellers ved vore Domstole, Voteringerne skulde være dybe Hemmeligheder; men det viser, hvor usikre en politisk Domstols Afgjærelser kunne være, naar man vil veie dem forud. Jeg tror derfor, at det ærede Mindretal her i Salen og dets Ordfører gjør rettest i for Diebliffet ikke at regne deres Benner i Landstinget med her i denne Sag. Det ærede Medlem citerede et Skrift, der, saa vidt jeg forstod, var Rigsrettens Forhandlinger. Det er jo en meget vidtløftig Bog, da den er over 1000 Sider, og jeg skal derfor vel afholde mig fra at komme ind paa denne Bog, da det Meste af den ikke er Andet end Procuratorindlæg, og hvor ensidige disse kunne være, maa den ærede Taler kunne vide fra sin daglige Gjerning. Vil man nu f. Ex. tage de Indlæg, der ere trykte i den daværende Ordførers Anklage, saa vil man se, at han, som nu-

værende Landstingssmand, ganske sikkert gaar langt yderligere til Højre, end han stillede sig den Gang, og vil man tage Talerne af en af de daværende Defensører, Landstingets nuværende Formand, da holder jeg for, at, skjøndt han jo vist nok staaer noget til Højre, vil han nu gaa langt mere til Venstre, end han stillede sig i Rigsretssagen. Jeg tror derfor, at disse Indlæg ere noget ensidige, og at de ikke egne sig til at danne Fundamenter for politiske Slutninger. Men det forundrer mig særdeles, at den ærede Taler, som jo ellers er forfaren i Statsretten, ikke husker, hvad afdøde Professor Gold har skrevet i sin Statsforfatningsret, som jo maa være Hovedskriftet med Hensyn til Fortolkningen af vor Grundlov. Han skriver Side 170 i anden Del af Statsforfatningsretten under en Betragtning over den Myndighed, Rigsretten har, og en Undersøgelse af, hvorvidt den har Kompetence til at afgjøre, om en Udgift har været hensigtsmæssig eller nødvendig, naar den er uden for Finantsloven: „Derimod kan Retten efter det Ansørte ikke anses for berettiget til at prøve Nødvendigheden eller Hensigtsmæssigheden af de uden Hjemmel i Finantsloven gjorte Udgifter eller Ministrenes Tilregnelighed med Hensyn til disses Foretagelse.“ Dette siger vor største Statsretslærer. Nogle mene, at det er stik imod den Grundsetning, som er udtalt i Rigsretsdommen af 1866, men det tror jeg ikke; jeg har gjentagne Gange læst denne Rigsretsdom igjennem og finder ikke nogen derimod stridende Sætning, uagtet Gold selv et andet Sted i Statsretten mener det. Hovedgrunden til Frifindelsen i 1856 var, at der laa en fgl. Resolution til Grund for Udgifterne, og at de daværende europæiske Forhold kunde have afholdt Ministrene fra at gaa til Rigsdagen; men de europæiske Forhold kunne da ikke have afholdt Hall og Worsaae fra at gaa til Rigsdagen. Jeg tror derfor ikke, at der vet godt kan drages nogen Slutning deraf. Det kan gjerne være, som den ærede Taler mener, at Spørgsmaalet om Brugen af Reserverfonden ikke vil blive henseet til Overstridelser, men det er jo kun under den Forudsætning, at det ærede Medlems Fortolkning af Folkethingets eller Rigsdagens og Finantsudvalgets Bestemmelser om Reserverfonden anses for rigtig. Nei, disse Fortolkninger gjælde naturligvis kun for den ærede Taler; jeg vil paa ingen Maade sige, at han ved urigtige Slutninger fra sit Standpunkt er kommen til denne Mening, men han maa huske paa, at hidtil har han ikke Andre for sig end Ministrene og derimod den samlede Statsrevision imod sig og ligeledes Folkethingets Flertal. — Nu ved Slutningen af disse Forhandlinger vil jeg give det ærede Thing at betænke, om det ikke havde været heldigt, hvis vi havde havt et nogenlunde medgjortligt Ministerium i det nuværende, saaledes at vi kunde have faaet Ministeransvarlighedslovsforlaget behandlet. Dersom dette For-